

Erfgenamen van Charles Manson

Jonge acteurs laten zien dat in elke groep een sekte kan schuilen.

door Ingrid Bosman

Het ziet eruit als een zigeunerkampje. In caravans en een enkele tent bivakkeren achttien jongeren uit Overijssel al deze hele week op het terrein van het TETEM-gebouw in Enschede. In de voormalige textielfabriek hebben ze de voorstelling 'Helter Skelter' voorbereid, die op diezelfde locatie vanaf vandaag tien keer is te zien.

„Je hebt de buitenwereld en je hebt dit hier”, beschrijft Jeffrey Tomberg (18) uit Nijverdal met een weids gebaar hoe hij het verblijf in en rond de verlaten fabriekshallen ervaart. Het groepsgevoel werd met de dag sterker. „Ik zie er nu al tegenop om hier weer weg te gaan”, zegt Sabina Mehic uit Enschede (14). Ze zijn heel close met elkaar geworden, vertellen ze, en in combinatie met de intensieve trainingen en repetities van regisseur Jeroen Kriek - onder meer verbonden aan het theatergezelschap Growing Up In Public - en diens assistent Nard Verdon-schot, ontstond er zo een sfeer waarin ze vrijuit konden spelen. „Je vertrouwt elkaar en daardoor krijg je meer lef. En je leert van elkaar”, verklaren Jeffrey en Sabina. Hij is lid van de theatergroep Jong 88 in Almelo, zij volgt theaterlessen bij Concordia Kunst en Cultuur in Enschede.

Zo positief als de jonge acteurs dit groepsproces ervaren, zo scherp en verontrustend is het beeld van de groep die ze in 'Helter Skelter' neerzetten. Een extremistische sekte, geïnspireerd op de gewelddadige 'family' van de Amerikaan Charles Manson. Jeffrey Tomberg is in het stuk de leider, die ook Charles Manson heet. De titel verwijst naar de gelijknamige Beatles-song die voor de echte Manson - die in de VS nog steeds gevangen zit - veel betekende.

„Je houdt van elkaar, maar dan een beetje te veel”, beschrijft de 'dansende hippie' Sabina de commune die ze tot leven brengen. Volgens Jeffrey gaat het verder: „Charles is je wereld. De groep werkt ook als mechanisme. Vrijheid betekent hier dat niks van jezelf is.”

De beide spelers beamen dat de af-

zondering essentieel is geweest voor de voorstelling, die door de jongeren zelf in de afgelopen week is ingevuld. Of, zoals producent Ilo-na Kevelham het verwoordt: „Hoe hechter zij met elkaar zijn, hoe wranger het in de voorstelling wordt.” De extremiteit is een bewuste keuze, zegt Jeffrey Tomberg. Maar is het herkenbaar genoeg? „Juist doordat ze geschokkeerd raken gaan mensen nadenken”, verwacht hij. „De eerste reactie zal zijn: zoiets doe je toch niet. Maar dan zullen mensen beseffen dat het bestaat. Dat het in het klein ook gebeurt.” Sabina: „Je wordt altijd beïnvloed door je omgeving.” Dit is, na 'BROK' in 2005, het tweede project van het Jeugdtheater Overijssel, een samenwerkingsverband van Kunst en Cultuur Overijssel en de verschillende kunstcentra met een jeugdtheaterschool of -afdeling. De jongeren hebben via hun theaterklas auditie gedaan.

 Helter Skelter, TETEM-gebouw Hulsmaatstraat 35 Enschede. Op 19, 20, 21, 27 en 28 oktober om 19 en 21 uur. Kaarten (12,50 euro) zijn te reserveren via KCO, tel 038 - 42 25 0 30.

Helter Skelter, over het ontstaan van een extreem religieuze beweging, is tien keer te zien.

foto **Lars Smook**